

10 800
BUDAPESTI ÉPÍTŐ MESTEREK, KŐMŰVES-, KŐFARAGÓ- ÉS ÁCS MESTEREK
IPARTESTÜLETE

1907

KÖZLEMÉNYEK

1907

□ KIADJA AZ IPARTESTÜLET, BUDAPEST, VIII., NÉMET-UTCA 22 □

78. SZÁM SZERKESZTŐ: SZIKLAI ZSIGMOND ÉPÍTŐ MESTER ÁPRILIS 6

Telefonunk 87—08.

**Tisztességes építőiparos szervezetlen iparossal,
gyárossal vagy szállítóval nem dolgoztat.**

**A kizárás még tart! — Dolgozni még nem
szabad!**

**Önérvényes iparos a kizárás alatt segédekkel
nem dolgozik!**

Szoros kitartás! Az igazság a mi részünkön van!

MEGHIVÓ.

A Magyar Építőmesterek Egyesületének választmánya az egye-
sület helyiségeiben, f. hó 11-én, d. u. 5 órakor ülést tart. Az ülés
tárgya: Diszkozgyűlés előkészítése. Folyó ügyek.

Az elnökség.

MEGHIVÓ.

A Magyar Építőmesterek Egyesületének építőmesteri szakosztálya
az egyesület helyiségében, f. hó 11-én, d. u. 6¹/₂ órakor ülés tart.

Tárgy: A kőművesmunka elszámoló-szabályzatának folytató-
lagos tárgyalása. Ülés után társas vacsora.

Az elnökség.

✿✿✿
A Magyar Építőmesterek Egyesülete építőmesteri szak-
osztálya f. hó 4-én Sziklai Zsigmond elnöklésével ülést tartott.
Jegyző: Csimár Károly.

Elnök fölveti azt a kérdést, hogy az építési cím bitorlását
illetőleg utóbbi napokban fölmerült véleményekkel szemben a
szakosztály milyen álláspontot foglaljon el? Rövid eszmecsere után
a szakosztály azt határozta, hogy a Magyar Mérnök- és Építész-
egylettel, valamint a Magyar Építőművészek Szövetségével karöltve

járjon el eme nyilvánvaló tévedésen alapuló határozat visszavonása iránt. Egyszersmind fölkérte elnököt, hogy a Magyar Mérnök- és Építész-Egylet legközelebbi ülésén fejtse ki az építőmesterei kar véleményét olyképen, hogy a tervezéssel foglalkozó építőmestert megilleti az építési cím.

Következett az elszámolási szabályzat folytatólagos tárgyalása.

Két indítvány került tárgyalás alá: *Báthory István* a jelenlegi elszámolási módozatot úgy kívánja megváltoztatni, hogy a 4 m^2 nyílás még ne vonassék le s az ennél nagyobb nyílásokból is csupán a 4 m^2 -t meghaladó rész vétessék levonásba olyképen, hogy ha a levont rész 1 m^2 -nél nagyobb, az elhelyezésnél ezért külön díj számíttassék.

Miklós Ede az effektív elszámolási módozatot ajánlja.

A két indítványhoz *Jakabffy, Kunfalvy, Marton Ákos, Katona, Perndl, Biró* hozzászólása után elnök a javaslatokat szavazás alá bocsájtja s a szakosztály többsége *Báthory* indítványát fogadta el.

Az elszámolási szabályzat folytatólagos tárgyalását a következő ülésre halasztották.

Jakabffy Ferenc jelenti, hogy a Nummizmaták Egyesülete helyiséget keres. Ajánlja, hogy az Építőmesterek Egyesülete helyiségeit évi 1000 kor. díj mellett bocsássa a nevezett egyesületnek rendelkezésére azon kikötéssel, hogy a csütörtöki napokat, saját részére tartja fenn — erre nézve ajánlják a választmánynak, hogy lépjen érintkezésbe a nevezett egyesülettel.

Marton Ákos hivatkozva a *Munkaadó* című hetilapnak legutóbbi számában megjelent azon cikkekre, mely a marosvásárhelyi munkások nyugdíj-intézetével foglalkozik, kéri a szakosztályt, hogy ezen szociális kérdéssel behatóan foglalkozzék; mire *Kunfalvy* kijelenti, hogy a szakosztály már régebben foglalkozott ezen eszmével; de a jelenlegi zilált munkás viszonyok ezt további fejlődésében megakadályozták. Felkéri a szakosztály *Marton* tagtársát, hogy *Kunfalvynál* levő — már e célra beszerzett — két alapszabály tanulmányozása után tegyen határozott javaslatot s terjessze azt a szakosztályok elé.

Marton Ákos indítványozza, hogy az elnökség találjon arra módot, hogy a hírlapok útján köztudomásra jusson azon tény, hogy a Magyar Építőmesterek Egyesülete a munkás nyugdíj szociális kérdésével már régebb idő óta behatóan foglalkozik.

Mely indítványt a szakosztály általános helyesléssel fogadta.

A *Budapesti Építőmesterek, Kőművesmesterek és Építési Vállalkozók Szövetsége* 1907. április hó 2-án, *Kauser Gyula* elnöklésével, össziülést tartott. Jelen volt 40 tag.

Kauser Gyula elnök felolvastatja a miniszterium által jóváhagyott alapszabályokat. Az össziülés a felolvasott alapszabályokat helyeslőleg tudomásul vette. Ugyanitt jelentést tesz elnök a szervezkedés eddigi eredményéről. Eszerint a budapesti építőmesterek, kőművesmesterek és építési-vállalkozók szövetségének 80 szerződött és 31 szerződésen kívül álló, összesen tehát 111 tagja van. A Magyar Építőiparosok Országos Szövetségéhez eddig Budapesten 18, vidéken 71, összesen tehát 89 önállóan megalakult szövetség csatlakozott. Az össziülés helyeslőleg tudomásul vette a jelentést.

Elnök felolvastatja a végrehajtó-bizottság által letárgyalt szövetségi ügyrend tervezetét. Az össziülés az ügyrendet változatlanul elfogadta. Ugyanezen alkalommal a biztosíték és bírságok maximumát 5000 koronában állapítja meg; végül a tagok részéről minden alkalmazott segéd után hetenkint és fejenkint fizetendő járulékot 20 fillérben állapította meg.

Elnök felolvastatja az 1907. évi költségelőirányzat tervezetét. Eszerint az össziülés a bevételeket az 1907. évre 24,300 koronában, a kiadásokat 17,275 koronában állapította meg. A 7025 korona bevételi többletből az építőmesterek budapesti munkaközvetítő-intézete 6000 koronával dotálandó és így a folyó évre előirányzott bevételi többlet 1025 koronára rúg.

A végrehajtó-bizottság által eszközölt jelölés alapján a Magyar Építőiparosok Országos Szövetségébe közgyűlési kiküldöttekül a következőket választották meg. A tisztikar részéről: *Kauser Gyula* elnök, *Mann József* és *Pucher István* alelnökök, *Zeuner Gyula* pénztáros, *Báthory István* ellenőr; a végrehajtó-bizottság tagjain kívül még 5 taggal a következők lettek megválasztva: *Ámon József*, *Biró Gyula*, *Havel Lipót*, *Holitscher Róbert*, *Jakabffy Ferenc*, *Szalka Jakab*, *Sziklai Zsigmond*, *Szuchy János*, *Wagner Marcel*, *Wellisch Hugó*, dr. *Erős Sándor*, *Koch Károly*, *Bloch Leó*, *Holtzspach Nándor* és *Sturm Károly*.

A kiküldöttek száma e szerint 20 tagban lett megállapítva, ami az országos szövetség 21. §-ában körülírt képviseltetési aránynak felel meg.

Szalka Jakab indítványozza, hogy a kartell-árúkat, például a téglát minden szövetségi tag csak a szövetség útján rendelhesse

meg. Hivatkozik Paulheim írásbeli indítványára. Elnök és Koch hozzászólása után az ülésszak az indítványt elvileg nyeljesli és felhívja az indítványtevőt, hogy részletes tervezetét írásban terjeszse be a végrehajtó-bizottsághoz.

Koch Károly jelentést tesz a budapesti építőmunkázárlat jelenlegi stádiumáról, bemutatja a félrevezetett munkásság megnyugtatósára kibocsátott falragaszokat, amelyeket kisebb alakban is kinyomatott. Felhívja a megjelenteket, hogy saját hatáskörükben a munkások között ezen kisebb plakátokat terjeszszék.

Az ülésszak *Koch* jelentését és intézkedéseit helyeslőleg tudomásul veszi.

Bloch Leó az ülésszaknak figyelmébe ajánlja, hogy a munkásihiányt alkalmas napszámoknak kiképezése és tanoncokul való szerződése útján pótolni lehet, ez addig míg a munkások ellentállása megszűnik, jó szolgálatot tesz; de később is előnyére lesz az építő iparnak.

Az ülésszak a javaslatot helyeslőleg tudomásul veszi.

Karvaly Gyula ajánlja, hogy a szövetség hasson oda, miszerint a szövetségi tagok a gyárosok részéről megfelelő árkedvezményben részesüljenek. Ugyancsak kívánatosnak tartaná, ha a miniszteriumoknál ki lehetne eszközölni, hogy a hatóságok által kiírt pályázatokban csakis szövetségi tagok vehessenek részt.

Az ülésszak az első indítványt egyhangulag elfogadja és annak végrehajtásával az elnökséget bizza meg. A második indítvány azonban a jelenlegi viszonyok között kivihetetlen lévén, az ülésszak azt tudomásul veszi.

A 8-as végrehajtó-bizottság következő intézkedéseit és határozatait szükségesnek tartjuk a t. tagokkal közölni és kérjük, hogy zárlatunk sikere érdekében azokat a legpontosabban betartani sziveskedjenek, habár egyesek nem is a szövetségnek tagjai.

1. Miután a szakegyesület terrorizmusa következtében kőműveseink közül többen félnek akár munkaközvetítőnkben, akár az ipartestületben megjelenni; több kartárs kívánságára ideiglenesen és visszavonásig megengedi a végrehajtó-bizottság, hogy a munkába állításhoz *feltétlenül* szükséges nyilatkozatot a kőművesek az építkezés színhelyén, irodában vagy másutt két tanu jelenlétében aláírják. Ezen nyilatkozat azonban még az nap az ipartestületbe

beküldendő és az ennek ellenében kiadandó munkásigazolvány beszerzendő. Ezen nyilatkozatok az ipartestületben kaphatók.

2. Miután a küzdelem most a legerősebb, szintén többek kívánására egy 20 szövetségi tagból álló bizottság fogja ezentul az összes építkezéseket ellenőrizni. Ezen bizottsági tagok Kauser Gyula elnök aláírásával ellenjegyzett igazolvánnyal bírnak és felhívjuk t. tagjainkat, hogy a bizottsági tagoknak a kívánt adatokat bemutassák. *Ezen határozatról a pallérok is értesítendők.*

3. Szükségesnek látjuk továbbá a megállapított összes órábéréket ismételten közölni és ismételten felhívni t. tagjainkat, hogy ezektől az egyöntetű eljárás kedvéért semmi esetben se térjenek el.

1. Állványozók	órábère	minimum	26 fillér,	maximum	32 fillér
2. Férfi napszámosok	"	"	20	"	25
3. Női napszámosok	"	"	15	"	17
4. Napszámos fiúk	"	"	14	"	20
5. Falazó kőművesek	"	"	50	átlag	53
6. Díszvakoló	"	"	56	"	59
7. Rabitz és fehérmunkás	"	"	72	"	75

A lógóállványon dolgozó munkások órábère mindenkor kettő fillérrel magasabb, mint a díszvakolóké.

Természetesen a kőműveseknek megállapított ezen minimális bér csak akkor kötelező, ha ezek az általuk aláírt nyilatkozatban kötelezett munkateljesítményt elvégzik; ellenkező esetben leszállítható.

A munkásoknak a rendes munkaidőn kívül végzett munkáik után való felülfizetés a már előzőleg közölt és eddig is érvényben levő határozatok szerint történik.

4. Tagjainkat saját érdekükben figyelmeztetjük, hogy akiknek falazó munkásokra van szükségük, ebbeli szükségletüket részben úgy is kielégíthetik, hogy ügyesebb napszámosokat tanoncokul szerződtetnek, akik esetleg 1^{1/2}—2 év alatt munkakönyvet fognak kapni.

Végül felhívjuk t. Tagjainkat a zárlat legszigorúbb betartására és felkérjük, hogy a 8-as végrehajtó-bizottsághoz az összes e részben észlelt visszaéléseket jelentsék be.

Uj tagokul az ipartestületbe léptek :

Bauknecht Tamás kőműves mester I., Csillagvölgyi-út 4.

Simon Ferenc kőműves mester IX., Mester-utca 28.

Wahl Rezső kőműves mester IX., Liliom-utca 22.

Weixler József kisebb kőműves iparos III., Majláth-utca 24.

Oláh Imre kisebb kőműves iparos VI., Aradi-utca 15.

Roch György kisebb kőműves iparos II., Toldy Ferenc-u. 12.

Kiss Gáspár kisebb kőműves iparos VII., Fogarasi-út 16.

Princz András kisebb kőműves iparos VII., Alsó Erdősor-u. 10.

Reicher Miklós kisebb kőműves iparos IX., Mátyás-utca 20.

Kovács Márton kisebb ácsiparos VIII., Német-utca 11.

Rizek József kisebb kőműves iparos VIII., Német-utca 41.

